

CONSEJO GENERAL
DEL PODER JUDICIAL

İSPANYA YARGI OKULU

ÇALIŞMA ZİYARETİ RAPORU
11-14 Kasım 2019

TÜRKİYE ADALET AKADEMİSİ

İSPANYA YARGI OKULU ÇALIŞMA ZİYARETİ RAPORU

BARCELONA - MADRID
11-14 KASIM 2019

Hazırlayanlar

Meral GÖKKAYA
Hâkim

Eda BİÇGİN
Hâkim

Asiye POYRAZ
Hâkim

Zuhal İLHAN
Hâkim

İÇİNDEKİLER

I- GİRİŞ

II- İSPANYA'DA HÂKİM OLMAK İÇİN GEREKLİ KOŞULLAR

III- İSPANYA YARGI OKULU TEŞKİLAT YAPISI

IV- MESLEK ÖNCESİ EĞİTİM

A- GENEL OLARAK

B- EĞİTİM İHTİYAÇLARININ BELİRLENMESİ

C- EĞİTİM PLANLAMA

D- UYGULAMALI EĞİTİM AŞAMASI

1.MÜFREDAT

2.SEMİNERLER

3.ZİYARETLER

4.KULLANILAN İNTERAKTİF EĞİTİM YÖNTEMLERİ

4.1. Vak'a Çalışmaları

4.2. Online Eğitim

4.3. Grup Çalışmaları

4.4. Görsel Öğelerden Faydalanma

4.5. Kartopu Çalışması

4.6. Basamak Yöntemi

4.7. Sanal Duruşma ve Simülasyon Yöntemi

4.8. Anket Çalışması

4.9. Ödev

5. KİŞİSEL GELİŞİM VE ETİK DAVRANIŞLARIN KAZANDIRILMASI

6. DEĞERLENDİRME SİSTEMİ

6.1. Adayların Değerlendirilmesi

6.2. Eğiticilerin Değerlendirilmesi

E- DENETİMLİ STAJ

F- ATAMA SONRASI HÂKİMLİK MESLEĞİNDE İLK DÖNEM

V. MESLEK İÇİ EĞİTİM

VI. UZAKTAN EĞİTİM

VII. DEĞERLENDİRME VE SONUÇ

VIII. EKLER

1. **CEZA ADALET SİSTEMİNİN GÜÇLENDİRİLMESİ VE AVRUPA İNSAN HAKLARI SÖZLEŞMESİ İHLALLERİNİN ÖNLENMESİ İÇİN YARGI MENSUPLARININ KAPASİTESİNİN ARTIRILMASI ORTAK PROJESİ ÇALIŞMA ZİYARETİ PROGRAMI**
2. **ÇALIŞMA ZİYARETİ KATILIMCI LİSTESİ**
3. **İSPANYA CEZA HUKUKU EĞİTİM MODÜLLERİ**
4. **GUÍA DIDÁCTICA CURSO VIRTUAL (Derecho de la Unión Europea Edición 2019)**
5. **PLAN DOCENTE DE FORMACIÓN INICIAL (69ª Promoción de la Carrera Judicial Curso 2018 - 2020 Escuela Judicial)**
6. **BANGALORE PRINCIPLES**
7. **THE BANGALORE PRINCIPLES OF JUDICIAL CONDUCT**
8. **CASE STUDY 1 UNIVERSTY BOARD**
9. **ESTANCIA EN EL CONSEJO GENERAL DEL PODER JUDICIAL (PROGRAMA)**
10. **ICEBREAKERS: EXAMPLES**
11. **DIRECCIÓN DE DEBATES Y COMUNICACIÓN VERBAL. REDACCIÓN DE RESOLUCIONES Y CONTROL DE AGENDAS**
12. **BANCO DE ESPAÑA**
13. **MEDIACIÓ“N CIVIL Y MERCANTIL**
14. **ESTANCIA EN EL TRIBUNAL DE JUSTICIA DE LA UNIÓN EUROPEA E INSTITUCIONES COMUNITARIAS Y TRIBUNAL EUROPEO DE DERECHOS HUMANOS**
15. **LA APLICACIÓN DE LA TECNOLOGÍA BLOCKCHAIN Y LOS CONTRATOS INTELIGENTES EN LOS DIVERSOS ÓRDENES JURISDICCIONALES**
16. **PROTECCIÓN DE DATOS**
17. **CONDUCTA Y ÉTICA JUDICIALES (MANUAL PARA FORMADORES JUDICIALES)**

I- GİRİŞ

Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesinin uygulanması konusunda ceza adaleti sisteminin geliştirilmesi; ceza adaleti kurumları ile hukuk çalışanlarının AİHS hükümlerini ve AİHM içtihatlarını uygulaması konusunda kapasitesini ve insan hakları hukuku konusunda işbirlikleri ile farkındalıklarını artırmaya katkı sağlamayı hedefleyen, doğrudan hibe yoluyla uygulanan, 13 Mart 2019 tarihinde sözleşmeye bağlanan; ana faydalanıcısı Adalet Bakanlığı Ceza İşleri Genel Müdürlüğü olan **“Ceza Adalet Sisteminin Güçlendirilmesi ve Yargı Mensuplarının AİHS İhlallerinin Önlenmesi Konusunda Kapasitelerinin Arttırılması Projesi (CAS II)”**nde Türkiye Adalet Akademisi eş faydalanıcı konumunda yer almaktadır.

2 Mayıs 2019 tarihli ve 30762 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan 34 Nolu Türkiye Adalet Akademisi Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi ile kurulan Türkiye Adalet Akademisi; **“Güven Veren Adalet İçin Etkin Eğitim”** sloganı ile eğitim alanında ulusal ve uluslararası kurum ve kuruluşlarla meslekî ve akademik işbirliği yaparak; adalet sisteminin temel taşı oluşturan hâkim ve savcılarının etkin, verimli ve kaliteli bir eğitimden geçmek suretiyle mesleğe başlamalarının temini açısından ivedi olarak çalışmalarına başlamıştır.

Kurumumuz temel ilkeleri ile kapsamı belirlenen, uygulamalı ve interaktif sistemin esas alındığı, aynı zamanda etik ilkelere uygun olarak hâkimlik ve savcılık mesleğinin gerektirdiği tutum ve davranışların benimsenmesini sağlayan, diğer taraftan kişisel gelişim alanındaki becerilerin geliştirilmesini amaçlayan bir eğitim sisteminin oluşturulması suretiyle yetkin ve donanımlı hâkim ve savcılar yetiştirerek kurumsal kapasitesini güçlendirme hedefine uygun olarak; eş faydalanıcısı olduğumuz projede; bütünüyle Kurumumuz tarafından yürütülecek biçimde **“Ceza Adaletine Yönelik Eğitim Programlarının Etkinliğinin Arttırılması”** başlıklı bir bileşen oluşturulmasını talep etmiştir.

Türkiye Adalet Akademisinin talebi ve hedefleri doğrultusunda; ulusal ve uluslararası düzeyde model alınan yenilikçi bir kurum olma vizyonuna uygun iyi uygulama örneklerini analiz ederek uygulanan eğitimin kalitesini arttırmak amacıyla 11-14 Kasım 2019 tarihleri arasında; meslek öncesi eğitimin verildiği ve yönetimin bulunduğu Barselona ile meslek içi eğitime ilişkin işlemlerin yürütüldüğü Madrid’de olmak üzere iki ayrı noktada hizmet veren İspanya Yargı Okuluna çalışma ziyareti gerçekleştirilmiştir.

Bu kapsamda hazırlanan rapor; İspanya’da hâkim olmak için gerekli koşullar, Yargı Okulunun yapısı ve işleyişi ile meslek öncesi eğitim ihtiyaçlarının belirlenerek eğitim planlamasının yapılması, meslek öncesi eğitimin aşamaları ve uygulanan yöntemlerin içeriği ile etkinliği, meslek içi eğitim ve uzaktan eğitim konularında; Türkiye Adalet Akademisinin eğitim sistemine katkısı olabilecek hususları ortaya koymayı amaçlamaktadır.

II- İSPANYA’DA HÂKİM OLMAK İÇİN GEREKLİ KOŞULLAR

Hukuk fakültelerinde dört yıllık bir eğitimin verildiği İspanya’da hali hazırda 5000 hâkim; Katalonya özerk bölgesinde ise 800 hâkim bulunmaktadır. Ülkede; hâkim veya savcı olabilmek için devlet bir kamu sınavı açmakta ve hukuk fakültesi mezunu olan kişiler herhangi bir yaş sınırı veya mesleki tecrübe aranmaksızın bu sınava girebilmektedir. Genel kamu bütçesi uygun ise; kamu sınavı her yıl açılmakta; bütçenin uygunluk durumu ve sağlık, emeklilik gibi nedenlerle oluşan boş kadrolar bir arada değerlendirilerek alınacak hâkim sayısı belirlenmektedir.

Hâkim adaylarının belirlenmesine yönelik olarak yapılan çoktan seçmeli kamu sınavı 100 sorudan oluşmaktadır. Yaklaşık 4000 kişinin başvurduğu bu sınavı ortalama 1000 kişi geçmektedir.

Kamu sınavından başarılı olanlar; ayrıca iki ayrı sözlü sınava girip başarı sağlamak durumundadır. Yazılı ve sözlü sınav aşamalarını geçme süresi ortalama 4 yıl sürmektedir. Yazılı sınav yaklaşık 320 konunun ele

alındığı kapsamlı bir sınavdır. Anayasa hukuku, Avrupa Birliği hukuku, medeni hukuk, iş hukuku, idare hukuku, ceza ve medeni usul hukuku konuları sınav kapsamında yer almaktadır.

Sözlü sınavlar Madrid’de bulunan Yargıtay’da gerçekleştirilmektedir. Yazılı kamu sınavından başarılı olanlar Yargıtay’ın farklı dairelerinden 9 kişilik bir kurul tarafından iki kez sözlü sınava tabi tutulmaktadır. Kurulun başkanlığını Yargıtay üst hâkimi/başkanı veya savcısı yapmaktadır. Kurulda iki hâkim, iki savcı, bir devlet avukatı, bir serbest avukat, bir profesör ve adalet sekreteri olarak adlandırılan hukukçu bir katip yer almaktadır.

Yapılan iki sözlü sınava ilişkin konular birbirinden farklı olup; birinci sözlü sınavda; Anayasa ve Avrupa Birliği hukuku konuları, ikinci sınavda ise; medeni ve medeni usul hukuku, ceza hukuku ve ceza usul hukuku, idare hukuku, iş hukuku konuları yer almaktadır. Tüm konuların çok kapsamlı olması nedeniyle tek bir sözlü sınav yapılmasının yeterli olmayabileceği düşüncesi; birer saatlik farklı iki sözlü sınav yapılması gereksinimini ortaya çıkarmıştır.

2019 yılında 300 kişi belirtilen kamu sınavında başarılı olmuştur. Anılan kamu sınavında başarılı olanlar doldurdıkları form ile hâkimlik veya savcılık seçerek tercihlerini belirtmektedir. Savcılık tercihini yapan adaylar Madrid’de bulunan Hukuki Çalışmalar Merkezinde 3 ay meslek öncesi eğitime tabi tutulmakta sonrasında ise 3 aylık bir savcılık stajı yapmaktadırlar. Savcı adayları stajları için şehir bazında bir yer seçmektedir.

Hâkim adaylarına, eğitim ve staj aşamalarını tamamladıktan sonra hâkim olarak görev yapabileceklerine dair Kral tarafından onaylanan bir yetki belgesi verilmekte ve artık adaylar ilk girdikleri yazılı ve sözlü kamu sınavları ile adaylık dönemi süresince aldıkları notlar göz önünde bulundurulup aralarında bir derecelendirme yapılmak suretiyle sıralanarak İspanya yargı sisteminde görevlendirilmektedir.

Söz konusu notlar dikkate alınarak yapılan sıralamaya göre üst sırada yer alan adaylar atanırken daha önce kadro itibariyle boş olduğu ilan edilen yerler arasından tercih yapabilme imkânına sahip olmaktadır. Atama yapılması gereken son yere kadar önde gelen aday tercih yapmakta, sonraki adaylar ise kalan yerler arasından sırasıyla tercih yapmaya devam etmektedir. Bu sistem ile atamalar tamamlanmakta, Türkiye’de olduğu gibi adayların kura sistemi ile görev yerlerine atanması veya re’sen atanmaları gibi bir sistem söz konusu olmamaktadır.

Kamu sınavından sonra yapılan tercihlere göre hâkim adayı olmayı seçenler, eğitim için Barselona’da bulunan ve çalışma ziyaretinin gerçekleştirildiği İspanya Yargı Okuluna gelmektedir.

III- İSPANYA YARGI OKULU TEŞKİLAT YAPISI

İspanya’da hâkimler ile savcılarının mesleğe atanmaları öncesinde eğitim aldıkları yer ve eğitim süreçleri birbirinden tamamen farklı bir nitelik taşımaktadır.

İspanya Yargı Okulu(Escuela Judicial Consejo General del Poder Judicial); Anayasal bir kurum olan; hâkimlerin seçimi ile eğitimlerinden sorumlu Yargı Genel Kurulu’na bağlıdır.

Okul; meslek öncesi temel eğitimin verildiği, uluslararası programların planlandığı ve yönetiminin bulunduğu Barselona’da ve meslek içi eğitime ilişkin işlemlerin yürütüldüğü Madrid’de olmak üzere iki ayrı noktada hizmet vermektedir. Okulun çalışma ziyaretinin gerçekleştirildiği tarihteki müdürü Jorge Jimenez Martin 19 yıldır hâkimlik görevini ifa etmekte ve 8 yıldır adaylara ceza hukuku eğitimi vermektedir.

1997 yılına kadar açılan sınavı geçen adaylar önceden Madrid’de bulunan Yargı Okulunda 2 aylık hazırlık eğitimi alıp, seminer ve konferanslara katılarak adaylık sürecini tamamlamakta iken; 1997 yılından sonra Yargı Okulu Barselona’ya taşınmış ve adaylık sistemi tamamen değiştirilerek yeni bir yapıya kavuşturulmuştur.

Avrupa Yargı Eğitimi Ağına (EJTN) üyeliği olan İspanya Yargı Okulunun 5 yıl için seçilen ve görev süresinin sonunda bir kez daha seçilme imkanı olan bir müdürü, biri aday eğitiminden diğeri ise hizmet içi eğitimden sorumlu olmak üzere 2 müdür yardımcısı bulunmaktadır.

Yargı Okulunun eğitim müfredatını ve eğitimcilerini onaylayan Rektör Konseyi 19 kişiden oluşmaktadır. Konseyde; Hâkimler Yüksek Kurulunun başkanı, 5 hâkim, 1 kariyer uzmanı, 4 derneğin temsilcisi ile savcılıktan, Adalet Bakanlığında ve İspanya'nın diğer otonom bölgelerinden birer hükümet temsilcisi yer almaktadır.

İspanya Yargı Okulunda öğretim görevlileri (eğiticiler) 2 yıl için görevlendirilmektedir. Görev süresi sonunda tekrar 2 yıllığına süresi uzatılmakta ve toplam en fazla 10 yıl eğitici olarak Okulda görev alabilmektedir. Eğiticinin Okuldaki görev süresi tamamlanmadan bir yıl önce yerine gelecek eğitici onunla birlikte derslere girmekte, tüm faaliyetlerine katılmakta ve bir anlamda eğiticilik görevi için yetiştirilmektedir.

Dolayısıyla İspanya Yargı Okulunda; dört ceza hukuku, dört medeni hukuk, iki Anayasa ve AB hukuku dersi veren tam zamanlı öğretim görevlisi bulunmaktadır. Anayasa ve AB hukuku dersi veren eğitimciler akademisyen iken, diğerleri hâkim sınıfındandır. Eğitim veren bu on öğretim görevlisi dışında hâkim sınıfından bir Okul müdürü, bir eğitim direktörü ve idari işler ile eğitimlerin verilmesinden sorumlu iki katip ile birlikte İspanya Yargı Okulunda onikisi hâkim toplam ondört kişi tam zamanlı olarak görev almaktadır. Okulda görev alan hâkimlerin kürsüde başka bir görevi bulunmamaktadır.

İspanya Yargı Okulu; eğitici eğitimine oldukça önem vermektedir. Her yıl eğitime başlayan aday sayısı dikkate alınarak eğitimciler de eğitim usul ve yöntemlerine ilişkin eğitim almaktadır. Sadece Yargı Okulunda bulunan 10 eğitici değil; mahkeme stajında görevli yaklaşık 100 rehber hâkim de eğitici eğitiminden geçmek zorundadır. Eğitimciler 2019 yılında en son; EJTN tarafından her yıl organize edilen online eğitime katılarak kursu tamamlamışlardır. Rehber hâkimlerin de eğitici eğitimi alması zorunluluğundan dolayı ekonomik yönü gözetenilerek eğitimler online ortamda verilmeye başlanmıştır.

İspanya Yargı Okulunda eğitici olabilmek için yazılı bir koşul bulunmamakla birlikte uygulamada; bir hâkimin eğitici olabilmesi için meslekte en az 9-10 yıllık tecrübeye sahip olması aranmakta, ancak yeterli sayıda talep olmaması durumunda bu süre 6 yıla kadar düşebilmektedir. Eğitimciler; Yargı Okulunda göreve başlarken bir eğitici sözleşmesi imzalamakta; ayrıca hem hâkim maaşı hem de özel hizmet ücreti almaktadır. Eğitimci olduklarında Hâkimler Yüksek Konseyinin hâkimi sayılarak ünvanları da değişmektedir.

Diğer taraftan; her eğitimcinin uzmanlık alanı belli olmakla birlikte eğitimcisi olduğu derse ilişkin belirli sayıda modül hakkında yeterli bilgiye sahip olmak ve bu anlamda kendini yetiştirmek zorundadır.

2018 yılında İspanya Yargı Okulunda 77 aday eğitimini tamamlanmış iken; çalışma ziyaretinin gerçekleştirildiği tarih itibariyle her yıla göre olağandan fazla sayıda; toplam 188 hâkim adayı eğitim almaktadır.

Barcelona şehrinin dışında olan İspanya Yargı Okulu aynı anda 300 adayın eğitim görebileceği bir kapasitede iken; eğitici sayısının artırılması durumunda 500 adaya ulaşabilecek fiziki şartlara sahiptir.

IV- MESLEK ÖNCESİ EĞİTİM

A- GENEL OLARAK

Hukuk fakültesinde hukukun temel ilkelerini edinmek suretiyle iyi bir teorik eğitim almış, zorlu bir kamu sınavından geçtikleri için tüm mevzuata hâkimiyeti sağlayarak mukayese gücü gelişmiş olan adaylar; İspanya Yargı Okulunda verilen meslek öncesi eğitimde; edindikleri bilgiyi uygulama ve yeteneğe dönüştürme odaklı bir adaylık dönemi geçirmektedir. Bu sebeple; Okula gelen adayların temel hukuk eğitimini aldıkları kabul edilerek bu yönde bir eksiklikleri varsa kendilerinin tamamlamaları beklenmektedir.

Meslek öncesi eğitimde; kişisel verilerin yer aldığı gerçek olaylara ilişkin mahkeme dosyaları üzerinden uygulamalar ve vaka çalışmaları yaptırılmasından dolayı eğitim başlamadan önce adaylara gizlilik sözleşmesi imzalatılmaktadır. Anılan sözleşme ile aday, eğitim sırasında edindiği bilgileri başka bir kimse ile paylaşmaktan yasaklanmakta, aksi davranışı ise hukuki ve cezai sorumluluk gerektirmektedir.

Bir hâkim adayı eğitim dönemi boyunca pratik uygulamalarla vaka yönetimini öğrenmeli ve gerekçeli karar yazmak yönünden gelişmelidir. Yüksek yargının belirlediği karar yazma protokolüne uyma yükümlülüğü bulunan Okulda karar yazma atölyeleri bulunmaktadır. İspanya Yargı Okulunda eğitimin başında her adaya bir bilgisayar verilmekte ve adaylar eğitim süresince kendilerine verilen ödevleri ve çalışmaları bilgisayar kullanarak yapmaktadır.

Adayların tabi olduğu temel eğitim üç safhadan oluşmaktadır:

1. Yargı Okulunda devam eden en az 9 aylık uygulamalı eğitim (genellikle bu kısım 10-11 ay sürmektedir),
2. Mahkemede rehber/danışman/mentör hâkim gözetiminde devam eden en az 4 aylık staj(uygulamada ortalama 6 ay olan bu süre; 9-10 aya kadar uzayabilmektedir),
3. Adayların hâkim olarak görevlendirildikleri ilk 4 aylık dönem (İspanya Yargı Okulu bu kısmın kaldırılması yönünde resmi görüş bildirmiştir).

B- EĞİTİM İHTİYAÇLARININ BELİRLENMESİ

İspanya Yargı Okulunda eğitim ihtiyaçlarının belirlenmesinde izlenen aşamalar şu şekildedir:

1. İhtiyaçları tespit etme,
2. Planlama,
3. Uygulama,
4. Değerlendirme,

İhtiyaçları tespit etmek için mevcut eğitimin verildiği kişilere; eğitim faaliyetleri yerine getirilirken ihtiyacı sormak en doğru yöntemdir.

Eğitim ihtiyaçları belirlenirken;

- Mahkemelerde yapılan en yaygın hatalar,
- Mahkemelerde görülen en yaygın davalar,
- Hangi konularda pratiğe ihtiyaç duyulduğu,
- Hangi uygulamanın iyileştirilmesi ya da eksikliğin giderilmesinin yargılama işlemlerinin iyileşmesine etki edeceği,

Ele alınmalıdır.

Eğitimin planlanmasına açıkça ihtiyaç duyulan zamanlar:

1. Yasal Değişiklikler: Bu durumda Okulda kullanılan eğitim modüllerinin güncellenmesi, eğitim içeriğinin değiştirilmesi söz konusu olacaktır.
2. Eksiklikler: Yargılama aşamasında mahkeme kararlarında tespit edilen eksiklikler ihtiyaç olduğunu gösterir. Bu konuda AİHM kararları oldukça yol göstericidir.
3. Eğiticilerin; eğitim sürecinde tespit ettikleri ihtiyaçlar.

Bütün eğitim ihtiyaçlarını aynı anda karşılamayı denememek gerektiği gibi, eğitimin kime yönelik olduğu da mutlaka göz önüne alınmalıdır. Bu kapsamda; meslek öncesi ve meslek içi eğitim usulü farklılık taşımaktadır.

Eğitim ihtiyacının belirlenmesinde kaynaklar şöyle belirtilebilir:

1. Yöntem: Anketler, eğiticiler-adaylar-odak gruplarla görüşmeler, mülakatlar, raporlar yoluyla ihtiyacın tespiti.
2. Yöntem: Sorunlu olduğu anlaşılan ve Avrupa Komisyonunun eğitim ihtiyacı olduğunu belirttiği alanlarda doğrudan ihtiyacın giderilmesine yönelik faaliyetlerdir.

Eğitim ihtiyaçlarının belirlenmesinde EJTN tarafından oluşturulan kurumsal uyarı sistemi mahiyeti taşıyan uygulama örnek olarak gösterilebilir. Bu sistemde; AİHM ve Avrupa Komisyonunun kararları doğrultusunda hukukun üstünlüğü ile ilgili sorunlu alanlar ve bu kapsamda ihtiyaçlar belirlenmektedir. Sistem oluşturulurken; ihtiyaçlar; eğitime yönelik sivil toplum kuruluşları, hâkimler, savcılar, uluslararası uzmanlar, ekip direktörü, AB temel haklar kâtipleri, eğiticilerden oluşan 15 kişilik bir komisyon ile tespit edilerek uzman oturumlarıyla fikirler tartışılmış ve İspanya'daki hâkim-savcılara yönelik bir seminer düzenlendikten sonra anketler uygulanmıştır. Seminerler sonrasında katılımcılar tarafından düzenlenen raporlardan yola çıkarak tek bir rapor hazırlanmış ve 65 konuda eğitim ihtiyacı olduğu tespit edilmiştir. İhtiyaçların tanımı yapıldıktan sonra her üye Devlet, kendi ülkesindeki eğitim ihtiyacının hangi konuda olduğunu kendisine göre bir sıralamaya tabi tutarak eğitimde öncelikli konularını belirlemiştir.

C- EĞİTİM PLANLAMA

İspanya Yargı Okulunda; bir önceki yılın mart ayında planlanan ders programına ilişkin taslak; Pedagoji Komisyonuna gönderilmektedir. Komisyonun onaylaması üzerine ders programı internet sitesinde yayımlanmaktadır.

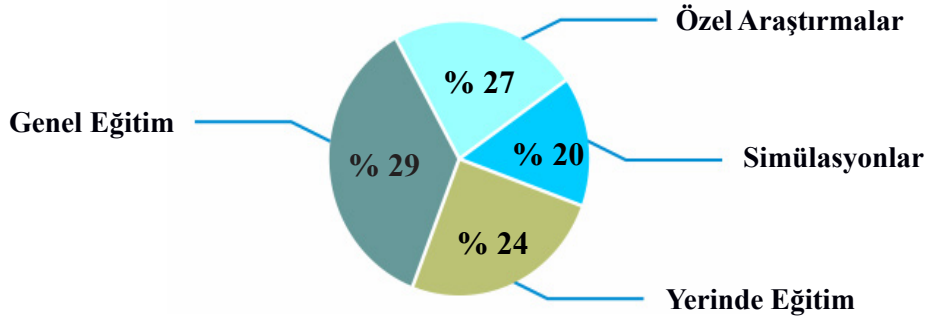
Yazılı ve sözlü kamu sınavlarının sonuçları temmuz ayında açıklanmaktadır. Sınavı kazanan adaylara e-posta yoluyla Okul tarafından ders programı gönderilmektedir.

Aday eğitimi eylül ayından temmuz ayının sonuna kadar devam etmektedir. Ülkedeki resmi tatiller dışında; derslerin tamamlanmasından sonra; adayların mahkeme stajına başlamadan önce bir ay tatilleri bulunmaktadır.

Diğer taraftan adayların izin ve mazeret hakları, rapor alma hakları da vardır. Şayet bir aday; eğitiminin % 80'ini raporlu geçirir ise; eğitim sürecini tekrar etmek zorundadır. Yargı Okulunun adaylara uyguladığı bir disiplin mevzuatı ya da Okulda uyulması gereken kuralları düzenleyen bir iç tüzüğü bulunmamaktadır. Adaylar memurlara uygulanan disiplin mevzuatına tabidir.

Dersler dört iş günü saat 09.30'dan 17.00'ye; cuma günleri saat 14.00'e kadar devam etmektedir. Adayların derslere devam zorunluluğu olup, imza atmak suretiyle devam durumları kontrol edilmektedir.

Lisansüstü eğitim seviyesinde olduğu belirtilen adaylık döneminde; İspanya Yargı Okulunda toplam 1250 saatlik bir eğitim verilmektedir. Eğitim saatlerine ilişkin dağılım aşağıdaki şekildedir:

Her temel ders 10 modülden; bir modül iki oturumdan (bazı modüller üç oturumdan) oluşmakta, her oturum 4 saat sürmektedir. Dolayısıyla her aday temel derslerden eğiticisiyle 80 saat ders saati geçirmekte, diğer eğitim kısımları için de yine her bir temel dersin eğitimi 80 saat sürmektedir.

İki oturum tamamlandıktan sonra online bir sınav yapılmaktadır. Bu sınavlar adayın genel notunun % 60'ını, vaka çalışmalarında ders sonunda oluşturdukları rapor ise % 30'unu oluşturmaktadır.

Temel alanlardaki derslerin yanında, **tamamlayıcı konular ve disiplinlerarası etkinlikler** kapsamında da dersler verilmektedir.

Tamamlayıcı konular başlığı altında;

- İngilizce,
- Arabuluculuk,
- Uluslararası işbirliği,
- Muhasebe verilerinin korunması,
- Adli tıp dersleri;

Disiplinlerarası etkinlikler kapsamında ise;

- Sentez testi,
- Deontoloji ve yargı işlevinde değerler,
- Adli yazım çalışması,
- Veri tabanları,
- Vatandaşların ilgisi,
- Denetleme servisi ve disiplin eyleminin düzenlenmesi,
- İlk yere atama öncesi hâkim,

- Yargı idaresinde avukatlar ve vekiller,
- Mesleki tehlikelerin önlenmesi,
- Bilgi toplumu, okulda yasal uygulama simülasyonu,
- Barselona Klinik Hastanesi Psikiyatri Biriminde konferans, yabancı stajyerler merkezinde konferans,
- Sözel ifade çalışması,
- Seçim kanunu,
- Sinema ve hukuk,
- Tartışmalar,
- Özerk dillerde ve kendi medeni kanununda eğitim,
- Bilgi işlem

Başlıkları altında etkinlikler düzenlenmektedir.

Diğer taraftan; Okulda otuza yakın konuda **seminer** düzenlenmektedir. Bu seminerler öğleden sonra ve yaklaşık 2-3 saat devam edecek şekilde planlanmıştır. Her adayın seminerlerden dördüne katılması zorunludur. Ders programlarının uygun olması durumunda üst sayı sınırlaması olmaksızın istedikleri her seminere de katılma hakkına sahip olan adayların; uygulama eğitimi kapsamındaki hazırlık ve ödevleri nedeniyle bütün seminerlere katılmaları mümkün olamamaktadır.

Seminer içerikleri kurum dışından gelen çalışanlar tarafından aktarılmaktadır.

Günün ilk yarısı temel dersler (ceza, hukuk, AB-Anayasa) verilmekte; ikinci yarısı ise seminerler ve adayların uygulamalı eğitim için yaptıkları hazırlıklar, araştırmalar ve çalışmalar ile geçmektedir. Seminer ve kurum ziyaretleri gibi etkinlikler eğitimin üçüncü haftasından itibaren uygulamaya konmaktadır.

İspanya Yargı Okulunda, adaylara seviyeleri dikkate alınarak kurlara ayırmak suretiyle haftada dört saat zorunlu İngilizce dersi de okutulmaktadır. İngilizce eğitimi verilmeden önce adayların dil seviyelerini ölçen bir sınav uygulanmaktadır. Her eğitim döneminde; adayların seviyesi dikkate alınarak gerektiği kadar kur açılmaktadır. Çalışma ziyaretinin gerçekleştirildiği dönem için 7 kur açılmıştır. Eğitim dönemi sonunda adayların bir üst kura geçmeleri beklenmektedir.

İspanya'da her bölgede farklı dil konuşulduğu için adayların talep etmesi durumunda; İngilizce dışında Katalanca, Baskça, İspanyolca dillerine ilişkin eğitim de verilmektedir. Dil eğitimi için dışarıdan hizmet satın alınmaktadır.

D- UYGULAMALI EĞİTİM AŞAMASI

1. MÜFREDAT

İspanya Yargı Okulu'nda verilen eğitim; adayın beceri ve tutumlarının geliştirilmesine odaklı bir eğitimidir. Temel eğitim üç çalışma alanından oluşmaktadır:

- 1- Medeni hukuk ve hukuk muhakemesi,
- 2- Ceza hukuku ve ceza muhakemesi,
- 3- Anayasa ve Avrupa Birliği hukuku.

Esas olarak; yukarıda belirtilen üç temel çalışma alanının her biri olağan (program-ordinary) ve olağan dışı (program dışı-nonordinary) olmak üzere ikiye ayrılmaktadır. Olağan öğretim, her dönemin adayları için temel konuları içerir sabit derslerden ve her biri 10 ayrı modülden oluşmakta, her bir modül yaklaşık iki ya da üç gün (her gün ise 4 saat 15 dakika) işlenmektedir. Olağan dışı öğretim ise; İspanya yargısının güncel ihtiyaçları doğrultusunda şekillenen, her dönem verilmesi gerekliliği gözden geçirilen derslerden meydana gelmektedir.

Olağan öğretimde yer alan dersler Okulda görev yapan tam zamanlı eğiticiler tarafından verilmekte, program dışı dersler için Okul dışından gelen kişilerden destek alınmaktadır.

Her yıl ihtiyaca göre gözden geçirilen güncel eğitim müfredatı aşağıda yer almaktadır.

A. Anayasa Hukuku ve Avrupa Birliği Hukuku

A.1. Olağan Öğretim

Kısım Bir: Hukukun Adli Kontrolü: Avrupa Birliği Hukuku ve Anayasaya Aykırılık

Modül 1: Avrupa Birliği Hukukunun İlkeleri

Modül 2: Kanunların Yargısal Denetimi

Modül 3: Avrupa'da Haklar

Modül 4: Avrupa Birliği Hukukunun Uygulamalı Vakaları

A.2. Olağan Dışı Öğretim

1. Çevrim İçi Etkinlikler: Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesinde Eğitim

Avrupa Konseyinin Hukukî Profesyonelleri (HELP [Human Rights Education for Legal Professionals] Programı).

2. Avrupa Konseyi ve Avrupa Kuruluşlarına Ziyaret Özel Haftası

3. İletişim Haftası

4. Anayasa Günü

5. Redue

6. Diğer Alanlarda Sıradan Öğretime Katılım

A.3. Değerlendirme

B. Medeni Hukuk ve Medeni Usul Hukuku

B.1. Olağan Öğretim

Modül 1: Sözleşmeden Doğan Sorumluluk

Modül 2: Trafik ve Ölçek

Modül 3: Delilin Değerlendirilmesi

Modül 4: Uzman Sorumluluğu Özel Haftası

Modül 5: Kiralama

Modül 6: Tüketim

Modül 7: Bankacılık Sözleşmeleri Özel Haftası

Modül 8: Konut

Modül 9: Aynî Haklar ve Miras, İhtiyati tedbirler ve Ön İşlemler

Modül 10: Yürütme, Uygulama Aşamasında Meydana Gelen Olaylar, Faiz ve Maliyetler

B.2. Olağan Dışı Öğretim

1. Sunumlar - Tartışma

2. Sıralı Aile Vakası

3. Kişi, Bireysel Hakların Engellenmesi, Cezalandırılması ve Özel Hukuka Dayalı Olarak Korunması.

4. Bilgi Toplumu

5. Aciz Hâli ve Gerçek Kişilerin İflâsı Konusunda Konferans

6. Belgeleme ve Noter İşlevi Konusunda Konferans

7. Mülkiyet Sicili Konusunda Konferans

8. Adalet İdaresi Avukatlarıyla Günler

9. Kurgusal Mahkeme

10. Özel Hukuk Alanında Uluslararası Adli İşbirliği

11. Avukatsız Davalar (Kritik İfadeler)

B.3. Değerlendirme

C. Ceza Hukuku ve Ceza Usûl Hukuku

C.1. Olağan Öğretim

- Modül 1:** Küçük Suçlar İçin Ceza Usûlü
- Modül 2:** Yargılama Öncesi Soruşturma
- Modül 3:** Temel Hakların (Sınırlı) Koruma Tedbirleri
- Modül 4:** Kısaltılmış Prosedürün Orta Aşaması
- Modül 5:** Kısaltılmış Prosedürün Kovuşturulması
- Modül 6:** En Yaygın Suçların Talimat ve Kovuşturulması
- Modül 7:** Acil İşlemler ve Hızlı Duruşmalar
- Modül 8:** Jüriden Önce Toplama Süreci
- Modül 9:** Kararların Yürütülmesi
- Modül 10:** Cinsiyet Şiddeti

C.2. Olağan Dışı Öğretim

1. Kriminalistik
2. Kritik Kararlar
3. Mağdurun Durumu
4. Organ Nakli
5. Bilgi Kaynakları: Güvenilenler, Gizli Ajanlar, Korunan Tanıklar
6. Ruh Sağlığı ve Engellilik
7. Nefret Suçları
8. Karmaşık Nedenler
9. İnsan Kaçakçılığı: 21. Yüzyıl Köleliği
10. Büyük Felaketler
11. İş Kazaları Oranları
12. Madde Bağımlılığı
13. Nöbetçi Mahkeme
14. Cinsiyet Bakış Açısıyla Hâkim.
15. Cinsiyet Şiddeti: Aile İçi ve Cinsiyet Şiddeti Gözlemi
16. Uluslararası Ceza İşbirliği (İleri Seviye)
17. Göçmenlik

C.3. Değerlendirme

2. SEMİNERLER

İspanya Yargı Okulunda seminerler önemli bir yer tutmakta olup; bir eğitim dönemi boyunca otuza yakın konuda seminer düzenlenmektedir. Her aday için dört seminere katılım zorunluluğu bulunmaktadır.

Bazı seminer konuları aşağıda belirtilmiştir.

SEMİNER KONULARI	
• Hâkim ve Sosyal Hizmetler Ağı	• Akıllı Sözleşmeler
• Cihatçı Fenomen	• Uluslararası Çocuk Kaçırma
• Ulusal İstihbarat Merkezi (CNI)'nin Adli Kontrolü	• Liderlik
• Sorgulama Teknikleri	• Bioetik
• Askeri Yargı Yaklaşımı	• Tartışma Yarışması
• Kişilik Bozuklukları: Psikopatlar	• Sinema ve Hukuk
• Hapis Kararlarına Uyma Cinsiyetçi Bakış Açısı	• Kripto Paralar
• Tüzel Kişilerin Cezai Sorumluluğu	• Otopsi
• Hayvanların Suçtan Korunması	• Adli Tıp İncelemeleri
• Başka Dünyalar - Başka Gerçeklikler	• Muhasebe
• Hapis Kanunu Yaklaşımı	• Ekonomi ve İktisat
• Gönüllü Yargı Yetkisi: Hâkimin Aile ve Kişi Kayıtlarındaki Önemli Rolü	• Uzlaştırma ve Arabuluculuk
• Medeni Kayıt	• Diğer Seminerler
• Fikri Mülkiyetin Güncel Konuları	

3. ZİYARETLER

Adaylar, hâkimlik mesleğini icra ederken işbirliği halinde olacakları kurumları tanımak, çalışma usullerini öğrenmek ve sistemin işleyişini yerinde görmek amacıyla bazı kurumlara ziyaretler gerçekleştirmekte ve bu kurumlarda buldukları süre içinde sistem içindeki işlemleri de incelemekte, gerektiğinde bizzat işlemi yapmaktadır.

ZİYARETLERİN YAPILDIĞI KURUMLAR	
• Hukuk Şirketleri (Avukat Yanında)	• Noterlik
• Ceza İnfaz Kurumları	• Mülkiyet Kayıtları
• Güvenlik Güçleri	• AİHM ve Avrupa Konseyi
• Havaalanı	• Nazi Kampı
• Yerel Güvenlik	• Ruh ve Sinir Hastalıkları Hastanesi
• Savcılık	• Basın Şirketleri

Ziyaretler sırasında örneğin; adaylar cezaevlerinde bulunan tutuklu ve hükümlülerle aynı yemeği yemekte; mahkûmların sosyal çalışmalarını, ıslah projelerini, atölye çalışmalarını incelemekte; tutuklu ve hükümlülerin ceza infaz kurumunda yaşadıkları koşulları görmekte; ıslah sürecini tanımakta; emniyette polisin soruşturma aşamasında gerçekleştirdiği iş ve işlemleri izleme ve öğrenme fırsatı edinmektedir.

Bununla birlikte, adaylar iki hafta süre ile bir avukatın bürosunda birlikte çalışarak müvekkillerini ziyaret etmekte, müvekkil ile görüşmesine katılmakta, avukatla birlikte adliyeye gelerek adliye çalışanlarının avukatlara nasıl davrandığını gözlemlemekte ve böylelikle bu meslek grubunun çalışma şeklini de öğrenmektedir. Avukatın, müvekkiline veya adliye çalışanlarına yanında bulunan kişinin hâkim aday olduğunu söylemesi yasak olduğu gibi, adayın da bu süre boyunca avukatın herhangi bir iş ve işlemine müdahale yetkisi bulunmamaktadır. Adaylar henüz hâkimlik sıfatını kazanmadığı için bu sürecin hâkim bağımsızlığına hâle getirmediği düşünülmektedir.

Hâkim adayları, savcılıklarda da iki ay süreyle görev yaparak savcılarının ve savcı stajyerlerinin nasıl çalıştıklarını incelemektedir. Bu süreçte gümrük, iletişim, bilgi alma sistemlerini görmekte ve bu kapsamda basınla nasıl iletişim kurduklarını öğrenmektedir.

Diğer taraftan; adaylar iki tam gün boyunca gazetecilerle de çalışarak medya okuryazarlığını, gazetecilerin bakış açılarını da görmektedir.

İspanya Yargı Okulu, aday değişim programlarının uygulandığı Avrupa Yargı Eğitimi Ağına üyedir. Her adaylık döneminde belirli sayıda aday Avrupa'nın çeşitli ülkelerine gönderilerek eğitimler almaktadır. Bu kapsamda en son 2018 yılında 60 aday farklı Akademilerde görevlendirilmiştir. Aday değişim programlarında yaz aylarında yabancı dil kursları, farklı hukuk konularında düzenlenen yarışmalara katılım gibi imkan ve ayrıcalıklardan yararlanılmaktadır.

4.KULLANILAN İNTERAKTİF EĞİTİM YÖNTEMLERİ

4.1. Vak'a Çalışmaları

Adaylar teorik eğitimi hukuk fakültelerinde tamamlamakta ve sonrasında zorlu bir kamu sınavı ile iki sözlü sınavda başarı sağlamaktadır. Bu nedenle İspanya Yargı Okulunda adayların teorik bilgilerinin uygulamaya aktarılmasına yönelik vak'a eğitimi verilmektedir.

Vak'a incelemesi yapılırken; gerçek olaylara ilişkin mahkeme dosyalarında yer alan; şikâyet/dava dilekçesi veya cevap/savunma dilekçeleri, soruşturma evrakı, ön duruşma, duruşma tutanakları gibi karar aşamasına kadar dosyada bulunan bütün bilgi ve belgeler adaylarla paylaşılmakta, adaylar bu bilgi ve belgelere göre hüküm kurma ve gerekçeli karar yazma çalışması yapmaktadır.

Örneğin Anayasa ve Avrupa Birliği Hukukunda bir vaka çalışması yapıldığında; doğrudan ilgili haklar başlığına yer verilmeyerek; adayın somut bir uyuşmazlık üzerinden hangi haklarla ilgili değerlendirme yapması gerektiğini belirlemesi beklenmekte ve bu hakkın korunmasıyla ilgili olarak sorunun nasıl çözüleceğine dair yöntemler öğretilmeye çalışılmaktadır. Adil yargılanma hakkının ihlali; bir davanın bizatihi konusunu değil, yargılama sırasında ortaya çıkan bir durumu ifade etmektedir. Dolayısıyla vaka çalışmasında adaya adil yargılanma hakkının ne olduğu anlatılmamakta ancak vaka sırasında bu konu gündeme gelirse sorunu nasıl çözeceği yöntemi benimsetilmeye çalışılmaktadır.

Toplum sağlığına karşı suçlar konusunda vaka çalışması yapıldığında; örneğin, içinde suç eşyası bulunan bir bavulla gelen bir uçak yolcusu hakkında neler yapılması gerektiği, alınabilecek koruma tedbirleri, duruşmasında nelere dikkat edileceği, failin tutuklanıp tutuklanmayacağı, uyuşturucunun saflık derecesinin nasıl ölçüleceği, duruşmaların bitiminde nasıl bir karar alınması gerektiği hususları üzerinde durulmaktadır.

Adaylar vaka çalışmasında; gerçek hâkimin kararını, kendi kararlarını yazdıktan sonra görüp inceleyerek iki kararı kıyaslayabilmektedir. İspanya Yargı Okulunda yapılan bu çalışma, Avrupa'da iyi uygulama örneği olarak seçilmiştir.

4.2. Online Eğitim

Genel olarak hâkimlerin belirli bir yaşta mesleğe başlamaları, bilgisayar ve işletim sistemleri hakkında bilgilerinin sınırlı olması nedenleriyle eğitimde; tamamen online sistemin kullanılmasının, kazanımların elde edilmesini tam olarak sağlayamayacağı riski göz önünde bulundurularak; uygulama ve çalışmalarda temel olarak yüz yüze eğitim esas alınmakta; ancak online eğitimden de faydalanılmaktadır. Bu kapsamda; İspanya Yargı Okulunda adayların tamamı; HELP online eğitim kursuna katılmak ve başlangıç seviyesi eğitimini tamamlamak zorundadır. Bu nedenle adaylar Okula başladığında bir hafta online eğitim kursu almaktadır.

HELP programı; katılımcıların birbirlerini ve eğiticilerin adayları tanımalarını mümkün kılan ve destekleyen bir altyapıya sahip olması, ödev verilebilmesi, online sınıf ortamı yaratılarak soru sorulabilmesi, video-fotoğraf gibi görsel zenginliklerden faydalanılması açılarından olumlu bir sistem olarak değerlendirilmektedir. Ancak Okul; esas olarak online eğitim platformlarının yardımcı bir mekanizma olarak kullanılması, eğitim çalışmalarını kolaylaştırması ancak hiçbir zaman yüz yüze eğitimin yerini almaması prensibinden hareketle online eğitim programlarını uygulamaktadır.

Online eğitim çalışması yapılırken; adaylar o gün işlenecek ders konusunu bilmemekte; kendilerine yapacakları çalışma ve görevlerine yönelik 7-8 sayfalık bir talimat belgesi verilmekte, eğitici konuya ilişkin ipuçlarını hatırlatmakta ve adaylardan ödevi tamamlamaları beklenmektedir.

4.3. Grup Çalışmaları

4-5 kişilik her bir gruba verilen farklı bir uyuşmazlığı ortak bir yolla çözmeleri beklenen adaylar; bu yöntemle hem etkin dinlemeyi hem de dinleme ve tartışma sırasında akıllarına gelmeyen çözüm yöntemlerini geliştirmeyi öğrenmekte ve bir sonuca ulaşmaktadır. Adaylara; bir hâkimin önüne gelen dosyayı etraflıca inceleyerek elindeki delillerle bir çözüme ulaşması ve bu manada sorunu bularak kendi başına bir karar vermesi gerektiği öğretilmeye çalışılmaktadır. Bu kapsamda; ilk derste cevaplamaları gereken 5-6 soru ile birlikte uyuşmazlığı içeren bir materyal verilmekte ve sorunu çözmeleri beklenmektedir.

4.4. Görsel Öğelerden Faydalanma

20-25 kişilik sınıflar oluşturularak konuyla ilgili bir video gösterilip, tartışma ortamı yaratılarak çözüm bulmaları beklenmektedir. Diğer yandan gerçek zamanlı bir duruşma ile görüntülü bağlantı kurularak duruşmayı yöneten hâkim ile iletişime geçilmektedir.

4.5. Kartopu Çalışması

Bir dava örneği sunularak adaylara tek tek bir soru yöneltilmesinin ardından konunun kapsamına bağlı olarak bir süre verilip çözüm üretmeleri, sonra ikili gruplar oluşturularak konuyu tekrar ele almaları, ardından sırayla dörderli ve sekizerli gruplar oluşturularak aynı konuyu yeniden ele almaları temin edilmektedir. Bu yöntemle yaklaşık iki saat boyunca adaylar tüm kilit hususları tartışmış ve çözüm üretmiş olmaktadır.

4.6. Basamak Yöntemi

Her seferinde uyuşmazlığın bir ileri aşaması ya da varsayımsal bir durumu sunulup tartışma ve çözüm üretme ortamı sağlanmaktadır.

4.7. Sanal Duruşma ve Simülasyon Yöntemi

Bu yöntemde her bir grup aday; davada yer alan aktörlerden biri sıfatıyla olaya yaklaşarak kendi bakış açılarıyla savunma ve yargılamayı hazırlamakta ve sınıfta çalışmalarını sunmaktadır.

İspanya Yargı Okulu; barolar ve birçok kurumla işbirliği protokolü yaparak eğitimin bir parçası olan dava simülasyonu çalışmalarına katılım sağlamaları için barolardan stajyer avukatlar, savcılık okulundan savcı adayları, adli tıp kurumundan hekimleri davet etmekte ve anılan kurumlardan katılan kişiler yargılama safhasında avukat, savcı, adli tıp uzmanı gibi kendi görev alanları ile ilgili rolleri üstlenmektedir. Bu çalışmanın amacı adayların hâkimlik görevini icra ederken karşılaşılabilecekleri durumlara hazırlanmalarını sağlamaktır. Bu kapsamda; yapılan bir diğer çalışma ise; mesleği aktör olan kişilerin dosyanın tarafı sıfatıyla bir role girerek adayların etki-tepki analizini yapmak, gerekli iletişim metodlarını öğrenmeleri ve böylelikle reaksiyon eğitimi almalarını sağlamaktır.

Diğer taraftan, adaylarla sanal mahkeme çalışması yapılmaktadır. Sanal mahkeme çalışmasından önce karar aşamasına gelen dosyada bulunan bilgi ve belgeler adaylarla paylaşılmakta; ayrıca irtibata geçilen asıl mahkeme hâkiminin de iyi bir şekilde hazırlanarak karar duruşmasını yapması temin edilmektedir. Adaylar bu çalışmada; somut verilere göre sanal duruşma yaparak karar verdikten sonra asıl mahkeme duruşması elektronik ortamda kendilerine izletilmekte, iki karar arasında fark olup olmadığı ve varsa nedenleri tartışılmaktadır.

Okulda ziyaret tarihinde eğitim gören 188 aday için dört sanal mahkeme kurulmuştur. Gerçek dosyalara ilişkin sanal duruşma günleri belirlendikten sonra, adaylar bir ay boyunca dosya üzerinde çalışmakta, dosyanın asıl hâkimi ile irtibat halinde sanal duruşma hazırlığı gerçekleştirilmektedir.

4.8. Anket Çalışması

Adaylara verilen mahkeme kararını özetlemeleri ve verilen bilgi temelli sorularla kararı yazmaları istenmektedir. Burada iyi bir karar yazmak için soruları doğru cevaplamaları gerekmektedir.

4.9. Ödev

Yukarıda sayılan interaktif yöntemler sırasında adayların gerekli materyal ve soruları aldıktan sonra hazırlık yapmaları gereken her şey aslında onların ödevi niteliğindedir. Adaylar bu ödevlerin değerlendirileceğini ve kendilerine not verileceğini bilmektedirler. Grup çalışmalarında da gruba not verilmektedir.

Diğer taraftan sayılan tüm interaktif yöntemlerde eğitici gerekli görürse; adaylardan beklediği karar, duruşma hazırlığı gibi tüm aşamalarda ve ödevlerde online platform üzerinden bir forum açarak adayların hazırlıkları esnasında sorularını cevaplamaktadır.

Adaylara eğitim sırasında verilecek bilgi ve belgeler online sistem üzerinden verilmekte, kağıt ortamında hiçbir bilgi, belge veya karar paylaşımı yapılmamaktadır.

5. KİŞİSEL GELİŞİM VE ETİK DAVRANIŞLARIN KAZANDIRILMASI

İspanya Yargı Okulunun temel prensiplerinden olarak; bir hâkim adayında üç özelliğin bir arada bulunması beklenmektedir:

- Bilgi birikimi,
- Kabiliyet
- Tutum (etik ilkelere bağlılık).

Bilgi birikimi kamu sınavı ile ölçülürken; kabiliyet ve tutum Okulda gözlemlenen ve geliştirilen değerlerdir.

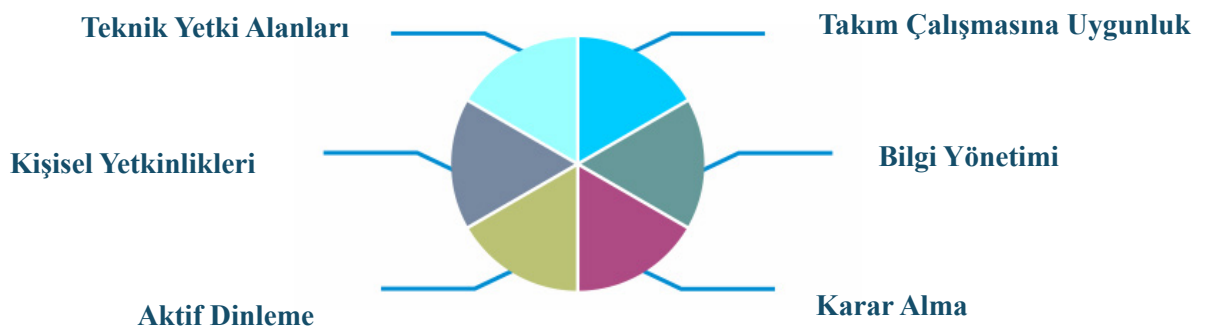
Tutum ve davranışlarla ilgili olarak; Bangolar Yargı Etiği Kurallarına ve Birleşmiş Milletler ilkelerine uygun bir eğitim verilmektedir. Bu kapsamda, adaylara eğitim yılının başında bir hafta tutumlar ve etik konularında verilen eğitimlerde; kişisel tecrübelerle dair hikayeler aktarılmakta, Birleşmiş Milletler tarafından hazırlanan online kurs adaylar tarafından tamamlanmakta; küçük ve gerçek vakalar üzerinden etik çalışması ve simülasyonlar yaptırılmaktadır.

Hâkim adaylarının veri koruma konusunda da bilgi sahibi olması, iletişim becerilerini kullanması, bu konuda en yeni ve etkin teknikleri bilmesi, aktif ve etkin bir dinleme yetisine sahip olması, ayrıca insanlarla takım çalışması yapabilmesi gerekmektedir. İşlevsel yetkinlikler, planlama, organizasyon, bilgi yönetimi önemlidir.

Diğer yandan, bir hâkimin karar almayı bilmesi, bilgisini yönetebilmesi, çok uzun bir metni okuduğunda en fazla üç sayfalık bir metin olarak özetleyebiliyor olması, önemli ile önemsizi ayırabilmesi gerekliliği üzerinde de durulmaktadır.

Hâkim adaylarının, hâkimlik ve kişisel gelişimle ilgili eğitimlerinin yanı sıra, sosyal entegrasyonları da önemli olup, sosyal hizmetlerle ilgili işlerde de görev almaları sağlanmaktadır. Bu kapsamda, sosyal hizmetlerde görev alan birimlerle işbirliği yapılmakta, hâkim adaylarının haftada üç yarım gün sosyal konularda çalışmaları sağlanmaktadır. Örneğin, adaylar, kişilerin konut ihtiyacı, mali kaynakların eksikliği gibi sorunlar konusunda çalıştırılabilmektedir.

Hâkim Adaylarının Tutumları Yönünden Önemsenen Konular

6. DEĞERLENDİRME SİSTEMİ

6.1. Adayların Değerlendirilmesi

İspanya Yargı Okulunda adaylar; bir yazılı ve iki sözlü olmak üzere girdikleri kamu sınavlarından aldıkları notların % 50'si ile Okulda ve rehberli mahkeme stajı sırasında aldıkları notların % 50'si dikkate alınarak atama aşaması için bir sıralamaya tabi tutulmaktadır.

Adayların, derslerden aldığı notlar değerlendirmede % 40'lık kısmı, mahkemede yaptıkları stajdan aldığı notlar % 10'luk kısmı oluşturmaktadır.

Derslerden alınan % 40'ın dağılımı şu şekildedir:

- % 2'si etkinliklere katılma, zaman ayırma, soru sorma, ödev yapma,
- % 1'i derslere zamanında gelme,
- % 7'si Anayasa ve AB hukuku,
- % 13'ü ceza hukuku ve ceza usul hukuku,
- % 13'ü medeni hukuk ve medeni usul hukuku,
- % 2'si sosyal haklar/iş hukuku,
- % 2'si idare hukuku.

ADAYLARIN DEĞERLENDİRİLMESİ		
KAMU SINAVLARINDAN ALINAN		ADAYLIK DÖNEMİNDE ALINAN
Yazılı Sınav	1 Sınav	Okuldaki Eğitim
Sözlü Sınav	2 Sınav	Rehberli Mahkeme Stajı
Notların % 50 Dikkate Alınır		Notların % 50 Dikkate Alınır

Adaylık döneminde alınan notların % 50'sine ilişkin dağılım ise aşağıdaki şekildedir:

Adayların Derslerden Aldığı Notların (% 40)	Mahkemede Yaptıkları Stajdan Aldığı Notların (% 10)
Derslerden Alınan % 40'ın Dağılımı	
Etkinliklere Katılma, Zaman Ayırma, Soru Sorma, Ödev Yapma,	% 2 Derse zaman ayırma konusunda; her eğiticinin verdiği notların ortalaması alınır.
Derslere Zamanında Gelme	% 1 Adayların derse katıldığına ilişkin imzaları dikkate alınır.
Anayasa ve AB Hukuku	% 7 % 60 genel durum ve sürekli yapılan ara sınavlar, % 30 oranında son sınav, % 10 oranında grup çalışmaları dikkate alınmaktadır.
Ceza Hukuku ve Ceza Usul Hukuku	% 13 Yazdırılan 4 kararın her biri % 25 etkilidir.
Medeni Hukuk ve Medeni Usul Hukuku	% 13 Yazdırılan 4 kararın her biri % 25 etkilidir.
Sosyal Haklar / İş Hukuku	% 2 Yapılan 1 sınav dikkate alınır.
İdare Hukuku	% 2 Yapılan 1 sınav dikkate alınır.

Okuldaki derslere % 80 oranında devam zorunluluğu bulunmaktadır. Öncelikle değerlendirmeye tabi tutulmaları için devam zorunluluğuna uymaları gerekir.

Zorunlu İngilizce dersinde bu oranları etkileyen bir not değerlendirmesi yapılmamaktadır. İngilizce dersinden adayın geçmesi ya da kalması bağımsız olarak değerlendirilmektedir. Ancak, adayın başlangıçta yapılan seviye tespit sınavında aldığı puana göre eğitim aldığı kur seviyesinden bir üst seviyedeki kura geçmesi beklenmektedir.

Karar yazma çalışmaları ve ödevlerde her adayın kağıdı isimsiz ve şifreli olup eğiticiler hangi aday tarafından yazıldığını bilmedikleri kağıtlara not vermektedir.

Karar yazma çalışmalarındaki değerlendirme notları; başlangıç, giriş, tarafların tanımlanması, davanın evveliyatı, oluşumu, ortaya çıkışı, karşılıklı iddia ve ihtilaflı noktaların ortaya çıkarılması, yargılama, delillerin değerlendirilmesi ve gerekçelendirilmesi, delillerden karara nasıl ulaşıldığı, kanun maddelerinin somut olaya uygun olarak belirlenmesi ve doğru şekilde uygulanıp uygulanmadığı ve son olarak nihai kararın net, anlaşılır şekilde yazılıp yazılmadığı ve dil kurallarına uygun olup olmadığı hususları dikkate alınarak verilmektedir.

Karar yazma çalışmaları için; adaya pazartesi günü dava konusu verilmekte, salı günü kararı yazması beklenmekte, çarşamba günü de o dosyanın karar duruşması kaydını görmesi sağlanmaktadır. Bu çalışma bir hafta içerisinde bitirilmektedir.

Aday; Yargı Okulundaki eğitim safhasını başarı ile tamamlayamadığı takdirde, bir sonraki dönemde gelecek hâkim adayları ile birlikte yeniden eğitim almak zorundadır. İkinci kez bu eğitimi alan aday, ikinci eğitim sonunda başarılı olursa kendi döneminden bir yıl sonra atanabilmektedir. Ancak, ikinci kez başarısız olursa, bu kez artık Yargı Okulunda eğitim alma hakkını kaybetmekte ve bu durumda, aday ilk girdiği kamu sınavına ve sözlü sınavlara da hiç girmemiş sayılmaktadır. Dolayısıyla tekrar hâkim adayı olabilmek için girilmesi gereken yazılı kamu sınavına ve sözlü sınavlara girmesi gerekmektedir. Uygulamada, bugüne kadar tüm adaylar eğitim sürecini başarı ile tamamlamış, ancak sağlık vb. özel sebeplerle devamsızlık nedeniyle eğitime katılmayan adaylar bu eğitimi tekrar etmek zorunda kalmıştır.

İspanya Yargı Okulunda; tarihleri yılın başında kesin olarak belirlenen ara sınavlar Kasım, Ocak ve Nisan aylarında; son sınav ise Temmuz ayında yapılmaktadır. Tüm sınavlar bir mahkeme kararının yazılması şeklinde klasik yöntemle gerçekleştirilmektedir.

Adayların değerlendirilmesi, Yargı Okulunda görevli bütün eğiticilerden oluşan Değerlendirme Komisyonu tarafından yapılmaktadır. Ayrıca bu Komisyon 15 günde bir toplanmaktadır.

6.2. Eğiticilerin Değerlendirilmesi

Adaylara eğitim dönemi sonunda 20 soruluk bir anket uygulanarak; eğiticileri değerlendirmeleri istenmekte ve bu anketle aynı zamanda eğitim yöntemleri de ölçülmektedir.

Eğiticilerin değerlendirilmesinde 1'den 10'a kadar derecelendirme sistemi kullanılmaktadır. Anket sonuçları bir kişi tarafından incelenerek sonuçlar ilgili eğiticiye iletilmekte ve diğer eğiticilerle bu bilgiler paylaşılmamaktadır. Eğiticinin zayıf yanlarının olması, anketlerde çok olumsuz değerlendirilmesi; Okuldaki görevine son verilmesine neden olmaktadır. Bu sistem daha önce birçok kez eğiticinin görevinin son verilmesine neden olmuştur.

Adayların gerek eğiticileri gerekse eğitim yöntemlerini değerlendirmeleri gizli ve anonimleştirilerek istatistiki veri elde edilmekte ve raporlanmaktadır

E- DENETİMLİ STAJ

Yargı Okulundaki eğitim dönemi tamamlandıktan sonra ikinci aşamada adaylar; rehber hâkim (mentör ya da danışman hâkim) gözetim ve sorumluluğunda mahkeme stajı yapmaktadır. Denetimli staj dönemi de doğrudan Yargı Okulunun kontrolünde yürüyen bir süreçtir. Her hâkim adayı için Okul tarafından belirlenen koordinatör; hem adayla hem de danışman hâkimle görüşerek bir rapor hazırlamaktadır.

Sivil haklar mahkemesi, aile mahkemesi, ceza mahkemesi, kadına karşı şiddet mahkemesi, iş mahkemesi, idare mahkemesi gibi mahkemelerde devam eden staj döneminde stajyer hâkim, yanında staj yaptığı hâkimin işlerini takip etmekte ve yedek hâkim gibi karar alabilmektedir.

Hâkim adayı denetimli staj sırasında belirli bir sayıda karar taslağı hazırlamakta, hazırladığı bu taslakları danışman hâkim değerlendirerek adayın kararı olduğunu belirtmek suretiyle uygun bulursa onaylamaktadır.

Stajyer hâkim duruşmalara katılmakta, duruşma sırasında taraflara soru sorma hakkına sahip olmakta, stajının ilerleyen her döneminde aşama aşama kendisine verilen görevler arttırılmaktadır. Stajdaki son üç hafta ise; mahkeme yönetimi tamamen kendisine bırakılmakta ve bu işlem adayın mesleğe başlamadan önce görev ve sorumluluklarını tam olarak öğrenmesini sağlamaktadır.

Danışman hâkim; hâkim adayının kişisel özelliklerini de dikkate almak suretiyle; adayın hâkimlik mesleğini yerine getirip getiremeyeceği hususunda değerlendirme yaparak adayı; etkin dinleme, karar verme, sosyal ve etik davranışlar, sosyal duruma hakimiyet gibi konularda yönlendirmektedir.

Yargı Okulundan bir akademisyen; rehber hâkimlerin çalışma usul ve yöntemlerini belirleme ve desteklemeye yönelik olarak çalışmakta, belirli aralıklarla adliyelere ziyaretler gerçekleştirerek aynı zamanda koordinasyonu sağlamaktadır.

Danışman hâkimin gözlem ve kanaati şekilsel bir değerlendirmeden ibaret olmayıp uygulamada; rehber hâkimin olumsuz değerlendirme yaparak adayın hâkimlik mesleğini icra edemeyeceğini raporlaması nedeniyle Yargı Okulundaki eğitim kısmını tekrar etmek zorunda kalan çok sayıda aday olmuştur.

Diğer taraftan; bir hâkimin danışman hâkim olabilmesi için; talepte bulunması, kendi adaylık dönemindeki kamu sınavlarından ve Yargı Okulundan aldığı puanların yüksek olması, hizmet süresi ve kıdemi dikkate alınmak suretiyle bir değerlendirme yapılmaktadır.

Görevlendirilen danışman hâkimlere de eğitici eğitimi ve ek ücret verilmekte; aday sayısına bağlı olarak bir danışman hâkim aynı anda birden fazla adaya danışmanlık yapabilmektedir.

F- ATAMA SONRASI HAKİMLİK MESLEĞİNDE İLK DÖNEM

Rehber hâkimle tamamlanan mahkeme stajından sonraki üçüncü aşama; adayın hâkim olarak atamasının yapılmasından sonra 4-6 ay süreyle vermiş olduğu kararların incelenmesi, izlenmesi ve değerlendirilmesi; dolayısıyla görevini yetkin bir şekilde ifa edip etmediğinin Akademi tarafından takip edilmesi aşamasıdır.

Adayların atanmalarından sonraki bu 4-6 aylık değerlendirme sürecinde mesleğe yeni başlayan hâkimin bütün duruşmaları kaydedilmekte, uygulamalarında ortalama bir hâkim gibi davranıp davranmadığı ve görev yaptığı mahkemede gerekli ve yeter sayıda karar verip vermediği incelenmekte, duruşmada etik olarak taraflara ve diğer adliye çalışanlarına görevinin gereklerine uygun davranıp davranmadığı gibi hususlar değerlendirilmektedir.

Anılan 4-6 aylık süreç; sembolik bir nitelik taşımaktadır. Daha önce hiçbir hâkim bu değerlendirme sürecinde başarısız olmamış veya sürece bağlı olarak olumlu ya da olumsuz bir görev yeri değişikliği söz konusu olmamıştır. Sembolik bir niteliği bulursa da Yargı Okulu tarafından hâkimlerin takip edildiği bu süreç bağımsızlıklarını olumsuz etkileyebileceği gerekçesiyle eleştirilmekte ve kaldırılması talep edilmektedir.

Hâkim adayları, Yargı Okulundaki eğitimi ve mahkeme stajını tamamladıktan sonra ilk atandıkları görev yerinde bir yıl kalmak zorundadır, ancak tercih ederlerse bütün meslek hayatları boyunca atandıkları yerde de görevlerini ifa edebilirler.

İspanya’da hâkimlerin emeklilik yaşı 70 iken devam etmek istemesi durumunda bir hâkim 72 yaşına kadar çalışabilmektedir. Daha erken yaşta emeklilik mümkün olmasına rağmen emekli olan bir hâkim maaşının 1/3’ünü aldığından çalışma sürelerini uzatma eğilimindedir.

Hâkimlerin en az iki yıl görev yapmaları şartıyla ihtisas mahkemelerinde görevlendirilmelerine ilişkin talepleri dikkate alınmaktadır. Uzmanlaşma için; hâkimin sözlü bir sınava girmesi, Yargı Okulunda güncelleme eğitimi alması sonrasında ise ihtisas mahkemesinde belli bir süre staj yapması gerekir. Uygulamada; örneğin 12 ihtisas mahkemesi hâkimliğinin boş olduğu bildirildiğinde yaklaşık 50-60 hâkim bu mahkemelerde görevlendirilmek için talepte bulunmaktadır.

İspanya’da hâkimlerin derdest dosya sayısı; uzmanlık alanları ve görev yaptıkları bölgenin büyüklüğüne bağlı olarak değişmekle birlikte özellikle son yıllarda hâkimler %40 daha fazla iş yükü altındadır.

IV. MESLEK İÇİ EĞİTİM

Hâkimlerin meslek içi eğitimlerine bağlı işlemler; İspanya Yargı Okulunun Madrid kampüsünde yürütülmekte ve hâkimlerin sürekli eğitimi şeklinde ifade edilmektedir. Meslek içi eğitimde sürekli eğitim direktörü ile birlikte üç yüksek hâkim ve kâtipler görev yapmaktadır.

İspanya’da hâkimler için meslek içi eğitimlere katılma konusunda gönüllülük esas olmasına rağmen bu husus eleştirilmekte ve meslek içi eğitimin zorunlu hale getirilmesi amacıyla gerekli mevzuat değişikliği yapılması düşünülmektedir.

Meslek içi eğitime ilişkin ihtiyaçların belirlenmesi sonrasında eğitimlerin planlanması aşamasına geçilmekte ve yıllık olarak hazırlanan meslek içi eğitim planının onaylanmasını; bir başkan ve yirmi üyeden oluşan Yargı Erki Yüksek Kurulu yapmaktadır.

Meslek içi eğitime yönelik ihtiyaç analizine ilişkin süreç İspanya’da görev yapan tüm hâkimlere iletilen bir maille kendileri için gerekli olan eğitimleri bildirmelerinin istenmesi ile başlamakta, Yargıtay ve barolar gibi yargısal kurumlara da eğitim ihtiyaçları sorulmaktadır. Bir araya getirilen talepler bilgisayar programı ile ceza ve hukuk şeklinde ayrılıp 7 hâkimden oluşan bir komisyonda değerlendirilerek taslak plan oluşturulmaktadır. Anılan taslak plan; pedagojik uzmanların da görüşü alınarak Yargı Erki Yüksek Kuruluna sunulmakta, bu Kurul tarafından onaylanmakta ve Madrid Meslek İçi Eğitim Merkezinin web sayfasından ilan edilmektedir.

Eğitim talep formları online olarak alınarak sistem içindeki program tarafından nesnel kriterlerle değerlendirilmektedir. Talepte bulunan hâkimlerden diğerlerine oranla daha az meslek içi eğitimlere katılmış olma, kıdemli olma gibi kriterler esas alınarak yapılan sıralama şeffaf bir süreç olup her hâkim; seçilip seçilmeme durumunu gerekçesiyle görerek incelemektedir.

Hâkimlerin meslek içi eğitimleri kapsamında sürekli faaliyet gösteren ve çok farklı konuları içeren forumlar oluşturulmuştur. Örneğin, insan hakları, çevre hukuku, göçmen hakları gibi konularda forum sayfaları bulunmakta ve bu sayfalar için de belirli sayıda olmak üzere ayrı bir faaliyet planlaması yapılmaktadır.

Meslek İçi Eğitim Merkezinin yaz okulu uygulaması, uluslararası kurum ziyaretleri planlamaları da bulunmaktadır. Ayrıca savcıların eğitimlerini yürüten kurumla işbirliği yapılarak hâkim ve savcılarının bir arada bulunduğu ortak eğitim faaliyetleri de düzenlenebilmektedir. Genellikle Madrid dışında yapılan eğitimler için hâkimlerden bir ücret alınmamaktadır.

Bununla birlikte, hâkimlerin hizmet içi eğitimlerinin gerçekleştirilmesine yönelik sanal platformlar da bulunmaktadır. UNET; açık öğretim fakültesi online eğitim programı olup üniversite ile işbirliği yapılarak oluşturulan sistemin işleyiş, teknik yapı ve güncellenmesinden üniversite; güvenliği ve kullanılabilir durumda olmasından ise meslek içi eğitim merkezi sorumludur.

Meslek içi eğitimlere ilişkin olarak gerçekleştirilen faaliyetler; sosyal ve akademik yönden; görev alan eğiticiler ise; yöntem ve içerik yönünden puanlanarak değerlendirilmektedir. Merkezin web sitesi üzerinden tüm hâkimlerin katıldığı hizmet içi eğitim faaliyetleri, aldıkları sertifikalar görülebilmektedir.

Diğer taraftan; ihtisas mahkemelerine atanabilmek için hâkimin 8-10 yıllık kıdemli bir üst dereceli (yüksek) hâkim olması, talebi kabul edildiği takdirde ihtisas alanı ile ilgili meslek içi eğitim merkezi tarafından düzenlenen güncelleme eğitimini alması, talep ettiği ihtisas mahkemesi hâkimi ile birlikte çalışması, teorik olarak düzenlenen online eğitimi tamamlaması ve eğitim sonunda yapılan sınavı geçmesi; son olarak birlikte çalıştığı ihtisas mahkemesi hâkimi tarafından bu işi gerektiği şekilde yerine getirebileceğine dair onay alması gerekmektedir.

İspanya'da hâkimler; hâkim, yüksek hâkim ve Yargıtay hâkimi olarak üç dereceli bir sıralamaya tabidir. İhtisas mahkemelerine atanabilmek için en az yüksek hâkim seviyesinde olmak gerekmektedir. Ayrıca, bir ihtisas mahkemesi hâkiminin yer değişikliği talebinin dikkate alınması için bulunduğu yerde en az iki yıl çalışması şartını sağlaması gerekmektedir.

İspanya'da hâkimlere yönelik teftiş incelemesi Yargı Genel Kurulu tarafından bu işle görevli hâkim ve hukuk katipleri eliyle sanal ortamda gerçekleştirilmektedir. Bir hâkim ihtisas mahkemesine atanmayı talep ettiğinde; karar verdiği dosya sayısı ve buna ilişkin teftiş incelemeleri de dikkate alınarak talebi değerlendirilmektedir.

Hâkimlerin yıllık olarak hazırlanan meslek içi eğitim programları kapsamında;

- Ortalama 15 katılımcının yer aldığı seminerler,
- Bir haftalık ulusal ve uluslararası kurumlara yönelik 10-15 katılımcıyla gerçekleştirilen çalışma ziyaretleri(Uluslararası Ceza Mahkemesi, İspanya Merkez Bankası, ILO...)
- Ortalama 40 katılımcıdan oluşan kongreler,
- Savcılık veya kolluk gibi birimlerle ortak eğitim faaliyetleri,
- Forumlar, sanal platformlar, online eğitimler, HELP(online eğitimler için yaklaşık 30 katılımcı)

Yer almaktadır.

2020 yılının gerçekleştirilecek 188 faaliyetini içeren eğitim planı, asıl katılımcılar ve yedek katılımcıları belirlenerek ziyaret tarihi itibarıyla duyurulmuştur. Geçen yıl ise; 440 eğitim faaliyeti düzenlendiği belirtilmiştir. Programın oldukça erken planlanması yedek katılımcıların da belirlenmesini zorunlu kılmaktadır.

V. UZAKTAN EĞİTİM

Uzaktan eğitim sistemi 30 aktiviteden oluşmaktadır. Önemli bir kısmı katılımlı gerçekleştirilen eğitimlerde; biri üniversiteye ait açıköğretim fakültesi ekranı diğeri ise Yargı Erki Yüksek Kurulu tarafından hazırlanan modül sistemi olmak üzere iki ayrı platform kullanılmaktadır.

Düzenlenen meslek içi eğitimlerde; hâkimler için her dönem hazırlanan materyaller ve söz konusu eğitimleri takip eden rehber öğretmenler bulunmaktadır. Üniversite profesörleri de rehber öğretmen olabilmektedir. Sistem üzerinden tüm katılımcıların aynı anda online olduğu interaktif oturumlar düzenlenmektedir.

Online eğitimler modüllere bölünmekte, her modülde farklı konular yer almakta ve her birinin farklı rehber öğretmeni bulunmaktadır.

Uzaktan eğitim sistemi içerisinde somut vaka örneklerinin yer aldığı pratik uygulamalar ile katılımcının tek başına yaptığı çoktan seçmeli test uygulamaları yer almaktadır. Katılımcıların hangi soruları çözdüğü, hangilerini çözemediği, hangi videoları izlediği sistem üzerinden görülerek takip edilebilmekte ve bu kapsamda hangi soruların daha zor olduğu, eğitimin nasıl daha iyi bir hale getirilebileceği de değerlendirilebilmektedir.

Diğer taraftan, açık öğretim fakültesinin gerçekleştirdiği ve tamamlandığında sertifika takdim ettiği uzaktan eğitim sistemi de mevcuttur.

2018 yılında 401 uzaktan eğitim aktivitesi gerçekleştirilmiş, 3.000'den fazla hâkim bu eğitimlere katılmıştır. Bu sayı; toplam hâkim sayısının % 65'ini oluşturmaktadır. 2019 yılında ise; 590'a yakın uzaktan eğitim etkinliği gerçekleştirilmiş ve 4025 hâkim katılım sağlamıştır. Dolayısıyla, 2019 yılında bir önceki yıla göre eğitime katılan hâkim sayısı % 25 oranında artmıştır. Gerçekleştirmek istenen hedef ise; yıllık olarak hâkimlerin % 75'inin düzenlenen uzaktan eğitimlere katılmasıdır.

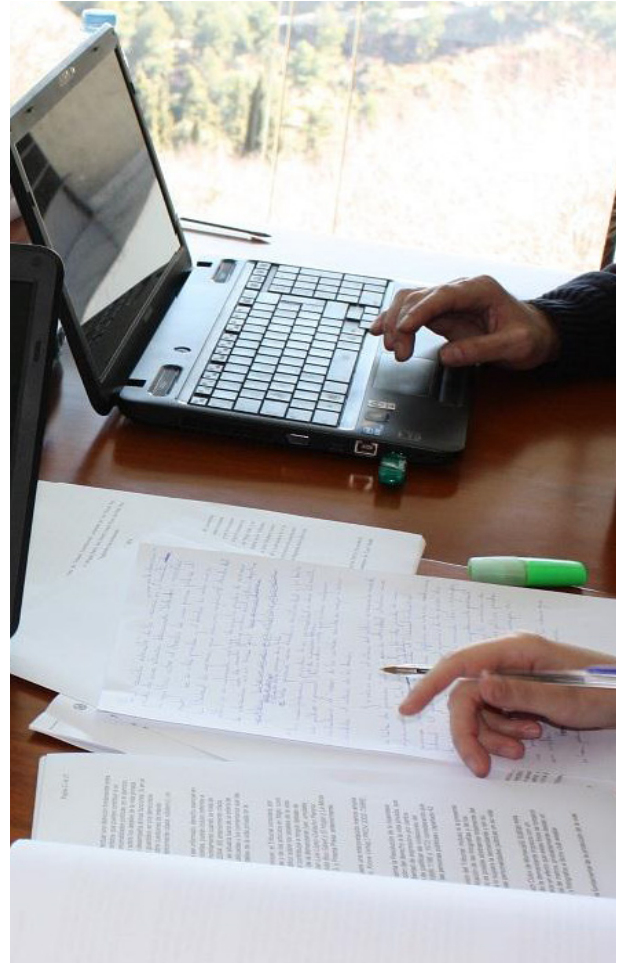
Uzaktan eğitime katılmada da genel olarak gönüllülük ilkesi esas olup, katılım sağlanan uzaktan eğitimlerin terfi ve atamalara doğrudan bir etkisi bulunmamaktadır. Ancak, yukarıda belirtildiği gibi ihtisas mahkemelerine atanma için ihtisas mahkemesi online eğitimine katılmak zorunludur.

Uzaktan eğitim sistemi için SQL veri tabanı programı kullanılmaktadır. Söz konusu sisteme internet üzerinden bağlanarak erişim sağlanabilmektedir. Sistem üzerinden faaliyetler ile ilgili bilgi verilmekte ve katılımcılar faaliyetleri inceleyebilmektedir.

Öncelikle;

1. Sistem üzerinden talepler incelenerek hâkimlerin son beş yıl içinde ulusal ve uluslararası ziyaretlere katılıp katılmadığı taranmakta,
2. Hâkimin talep ettiği eğitimlerden en çok hangisi ile ilgili eğitim almasının uygun olduğu ile kıdemine bakılmakta ve bu kriterler doğrultusunda seçim yapılmaktadır.

Bir hâkimin aynı anda birden fazla eğitime katılması sistem üzerinden engellenmektedir. Katılımcının, dahil olduğu iki eğitim arasında en az 21 gün geçmesi gerekmektedir. Bu süre yüz yüze eğitimler bakımından mahkemenin sürekli boş kalmaması için de dikkate alınmaktadır.

Yüz yüze gerçekleştirilen eğitim faaliyetlerinde hâkimin;

1. Bir eğitim yılı içerisinde en az bir eğitime katılması önemsenmekte,
2. Son iki yılda katıldığı faaliyetlerin sayısı dikkate alınarak; daha az eğitime katılan hâkim tercih edilmekte,
3. Kıdemine bakılarak talep edenler arasından daha kıdemli olan hâkime eğitime katılmada öncelik tanınmaktadır.

Uzaktan eğitim sistemiyle gerçekleştirilen eğitim faaliyetlerinde ise;

Aynı yıl içinde kabul edildiği yüz yüze eğitimler ile uzaktan eğitimlerin sayısı ve hâkimin kıdemi dikkate alınarak katılım talebi değerlendirilmektedir.

Eğitim planları içinde genel eğitimler ve ihtisas alanları ile ilgili eğitimler bulunmaktadır. Eğitim tercihlerinin değerlendirilmesinde; hâkimin talep ettiği konu ile ilgili alanda çalışıp çalışmadığına bakılmakta; fakat hâkimin bir konuya yönelik eğitimi aldıktan sonra ilgili ihtisas mahkemesine atanmayı talep edebileceği gözetilerek; henüz ihtisas konusu mahkemede görevli olmazsa bile ihtisas eğitimine katılma imkânı sağlanmaktadır.

Katılımcıların yüksek mahkemede bir eğitime katılıp katılamayacağına ise; yüksek mahkeme karar vermektedir.

Online sistem üzerinden eğitim taleplerinin alınması ve ilgili bildirimlerin yapılmasına dair “Sanal Büro Uygulaması” adı verilen söz konusu program yeni bir uygulamadır. Programda gerçekleştirilen işlemlerin kontrolü ve takibi ilgili direktör hâkim ve diğer personel tarafından yapılmaktadır.

Bilgisayar programında yazılar otomatik olarak hazırlanmaktadır. Sistem üzerinden yapılan yazılı bildirimlerin içeriği genel olarak aynı mahiyettedir. Direktör hâkimler, sistem üzerinden duyurulmadan önce yazıları gözden geçirmekte, program, belirli tarihlerde belirli yazıları otomatik olarak göndermekte, yapılan işlemlerle veya başvurularla ilgili raporlar hazırlayabilmektedir.

Eğitimi talep edip asıl listede yer alan, ancak eğitime katılmayan hâkimler o programa katılanlar listesinde yer almakla birlikte, fiilen eğitime katılmadıkları hususu program tarafından gösterilmektedir. Mazeretsiz olarak eğitime katılmayan kişiler, sonraki eğitim taleplerinde sistem tarafından seçilmemektedir. Katılımcı için eğitim kapsamında bir harcama yapılmış ve o tarihe kadar katılımcı tarafından eğitim programına katılım sağlanamayacağı hususu bildirilmemişse, gerçekleştirilen masrafların katılımcı tarafından karşılanması gerekmektedir.

Yüz yüze eğitimler için bir seyahat firması ile anlaşma yapılmıştır. Seyahat acentesi tarafından konaklama için otel rezervasyonu ve önceden yeterli sayıda kontenjan ayrılması işlemleri gerçekleştirilmektedir.

Meslek İçi Eğitim Merkezinin hedefi, bilgi aktarımının en iyi biçimde gerçekleştirilerek tüm hâkimlerin sürekli eğitilebilmesidir. Eğitimler sonunda online sistem üzerinden sertifikaların yayımlandığı bir kütüphane hizmeti de bulunmaktadır.

Meslek İçi Eğitim Merkezi tarafından hazırlanan eğitim programlarının 30’u uzaktan eğitim, geri kalan kısmı ise yüz yüze eğitimlerle gerçekleştirilmektedir.

Kursun içeriğine göre eğitim yöntemi değiştirilmekle birlikte; seminer, soru-cevap ve tartışma grupları oluşturma gibi interaktif bir eğitim yöntemi tercih edilmektedir. Yüz yüze veya uzaktan eğitim yöntemi ayrı ayrı kullanılmakla birlikte, bazen önce uzaktan eğitim, sonrasında aynı eğitimin devamı niteliğinde yüz yüze eğitim gerçekleştirilmektedir.

Sanal büroya erişim sistemi; üzerinde yaklaşık 1,5 yıl çalışılmak suretiyle oluşturulmuştur. Haziran 2019 tarihi itibarıyla kullanılmaya başlanan sistem üzerinden bir hâkimle ilgili tüm bilgilere ulaşılması ve katıldığı eğitimlerin görülmesi mümkündür. Bununla birlikte, katılımcı hâkimin de kullanıcı ismi ile sanal büroya erişim sağlayarak; sistemde bir eğitim programına katılmayı onaylaması veya vazgeçtiğini bildirmesi ya da katılım durumunu güncellemesi imkanı da bulunmakta ve sistem, eğitim düzenlenen kursla ilgili uyarı mesajlarını, iletişim ve kurs programını da katılımcıya göndermektedir. Sistem başvuru süresi ile ilgili uyarı mesajları da göndermektedir.

Katılımcılar kursu tamamladıktan sonra katılım sertifikasını sistem üzerinden indirebilmekte, sertifika üzerinde yer alan elektronik teyit kodu üzerinden Hâkimler Yüksek Kurulundan teyit alabilmektedir. Yüz yüze eğitimlerde katılımcılara fiziki olarak sertifika verilmekte, uzaktan eğitimlerde ise katılımcı kursu tamamlayınca sistem üzerinden sertifikasını alabilmektedir. Gerçekleştirilen eğitimlerde eğitici olarak katılan kişiler için de sertifika düzenlenmektedir.

Son olarak, eğitim sonrasında sistem üzerinden katılımcılara bir anket gönderilmekte ve katılımcılar sistem üzerinden anketi doldurabilmektedir. Dolayısıyla, sistem sayesinde kağıt ortamında çok daha az işlem yapılması sağlanmaktadır.

VI. SONUÇ VE DEĞERLENDİRME

Hâkim ve savcıların seçimi, meslek öncesi ve meslek içi eğitimlerinin yerleşmiş bir sistemle yürütüldüğü İspanya'da aday seçiminde; yaklaşık 320 konunun yer aldığı çoktan seçmeli yazılı bir kamu sınavı ve iki sözlü sınav yapılmaktadır. Üniversitelerin hukuk fakültelerinden mezun olan kişilerin, herhangi bir yaş sınırı veya mesleki tecrübe aranmaksızın girdiği bu sınavlarda yaklaşık dört yıl hazırlandıktan sonra başarı sağlamaları mümkün olmaktadır.

Genel kamu bütçesinin uygunluk durumu ve boşalan kadrolar ile ihtiyaçlar bir arada değerlendirilerek hemen hemen her yıl kamu sınavı açılmaktadır.

Kamu sınavlarından başarılı olan adaylar; hâkimlik veya savcılık seçimini meslek öncesi eğitime başlamadan önce yapmaktadır. Hâkimlerin meslek öncesi eğitimleri Barselona'da bulunan İspanya Yargı Okulunda, savcıların ise; Madrid'de bulunan Hukuki Çalışmalar Merkezinde verilmektedir.

Hâkimlerin meslek öncesi ve meslek içi eğitim aldığı İspanya Yargı Okulu; hâkimlerin seçimi ve eğitiminden sorumlu Yargı Genel Kuruluna bağlı ve Avrupa Yargı Eğitimi Ağına (EJTN) üyedir. Okulda; eğitim veren on öğretim görevlisi, hâkim sınıfından bir Okul müdürü, bir eğitim direktörü ve idari işler ile eğitimlerin verilmesinden sorumlu iki katiple birlikte onikisi hâkim toplam ondört kişi tam zamanlı olarak görev almaktadır.

İspanya'da hâkimlerin tabi olduğu temel eğitim; üç aşamadan oluşmaktadır:

1. Yargı Okulunda devam eden uygulamalı eğitim,
2. Danışman hâkim gözetimindeki mahkeme stajı,
3. Adayların hâkim olarak görevlendirildikleri ilk dönem.

Yargı Okulunda verilen meslek öncesi eğitimde; beceri ve tutumların geliştirilmesinin temel alınarak hazırlandığı müfredat; üç temel çalışma alanından oluşmaktadır:

1. Medeni hukuk ve hukuk muhakemesi,
2. Ceza hukuku ve ceza muhakemesi,
3. Anayasa ve Avrupa Birliği hukuku.

Esas olarak; bu üç temel çalışma alanının her biri olağan ve olağan dışı olmak üzere ikiye ayrılmakta; olağan öğretim, her dönemin adayları için temel konuları içerir sabit derslerden ve her biri 10 ayrı modülden oluşmakta, olağan dışı öğretim ise; İspanya yargısının güncel ihtiyaçları doğrultusunda şekillenen derslerden meydana gelmektedir.

Belirlenen üç temel çalışma alanı dışındaki konularda verilen seminerler sistemde önemli bir yeri haiz olup; her aday belirlenen 20 seminerden 4 tanesine katılım sağlamak zorunda, öte yandan zorunlu İngilizce dersine katılarak bir kur geçecek derecede gelişim sağlaması beklenmektedir.

Diğer yandan; eğitimin bir parçası olarak adaylar; yargılama sürecinde yer alan kurum ve kuruluşlara ziyaretler yaparak belirli sürelerle görev almakta; böylelikle sistemin işleyişine tam anlamıyla hâkim olmaktadır.

Okuldaki eğitimde; günün ilk yarısı üç temel çalışma alanına ilişkin dersleri kapsamakta; günün ikinci yarısı ise; idare ve iş hukuku gibi dersler ile seminer ve kurum ziyaretlerine ayrılmaktadır.

İspanya Yargı Okulunda; dört ceza hukuku, dört medeni hukuk, iki Anayasa ve AB hukuku dersi veren on tam zamanlı eğitici (öğretim görevlisi) bulunmakta; Anayasa ve AB hukuku dersi veren eğiticiler akademisyen iken, diğerleri hâkim sınıfında yer almaktadır. Öğretim görevlileri; 2 yıllığına ve en fazla 10 yıl süreyle görevlendirilmektedir.

Adaylar eğitimin % 80'ine devam mecburiyetinde olup dört ayrı dönemde sınava girmekte, bunun dışında dersler sırasında öğretim görevlileri tarafından kendilerine verilen ödev ve faaliyetlerden de puan almakta, dönem sonunda başarılı olamayanlar eğitimi tekrar etmek zorundadır.

İspanya Yargı Okulunda klasik ders anlatma yöntemi yerine; vaka çalışmaları, grup çalışmaları, video konferanslar, sanal duruşma, simülasyon, anket uygulamaları ve elbette online eğitim olmak üzere interaktif eğitim tekniklerinden faydalanılmaktadır. Anılan tekniklere yönelik çalışmalarda mahkemelerde görülen davalara ilişkin bilgi ve materyaller kullanılması nedeniyle adaylara eğitime başlamadan gizlilik sözleşmesi imzalatılmaktadır.

Yargı Okulundaki eğitimden sonra adaylar; yine Okulun yönetim ve idaresinde bulunan denetimli mahkeme stajına başlayarak danışman hâkim gözetiminde ve aktif biçimde stajını yapmaktadır.

Yargı Okulundaki eğitimini ve mahkeme stajını başarı ile tamamlayan adaylar Kral tarafından onaylanan bir belge alarak atanmaya hak kazanmaktadır.

Atama işlemleri sırasında adayların yazılı kamu ve sözlü sınavlardan aldıkları puanın % 50'si, Okuldaki meslek öncesi eğitimden aldıkları puanın % 40'ı ve denetimli mahkeme stajından aldıkları puanın % 10'u esas alınarak yapılan bir değerlendirmeye göre kendi aralarında sıralamaya tabi tutulmaktadır. Bu sıralamada en üstte yer alan aday, daha önce boş olduğu ilan edilen yer ve mahkemeler arasından istediği yeri tercih etmekte ve diğer adaylar da sırasıyla kalan yerler arasından tercih yapmakta; dolayısıyla İspanya'da ülkemizde olduğu gibi kura ataması bulunmamaktadır.

İlk görev yerine atanan hâkimler 4 ilâ 6 ay süreyle İspanya Yargı Okulu tarafından izlenmekte, kararları takip edilmekte, bütün duruşmaları kayıt altına alınmakta olup; bu safha İspanya'da hâkimin bağımsızlığına zarar verebileceği düşüncesi ile eleştirilmekte ve kaldırılması gerektiği değerlendirilmektedir.

Hâkimlerin meslek içi eğitimi ise; Madrid'de bulunan ve İspanya Yargı Okuluna bağlı olan Hâkim Hizmet İçi Eğitim Merkezinde gerçekleştirilmektedir.

Hizmet içi eğitim gönüllülük esasına dayalı, bir önceki yılın mart ayında hazırlanmaya başlanan eğitim planının Yargı Erki Yüksek Kurulu tarafından onaylandığı, 2019 yılından itibaren sanal büro uygulamasıyla yürütülen bir sisteme sahiptir.

Sanal büro uygulamasıyla; eğitime yönelik bilgilendirmeler yapılmakta, talepler toplanmakta, talepte bulunan hâkimlerin daha önce hangi eğitimlere ve ne zaman katıldığı ile görev yaptığı mahkemenin eğitim konusuyla bağlantısı gözden geçirilmekte ve böylelikle meslek içi eğitimde yer almalarına ilişkin işlemler yapılmaktadır.

Meslek içi eğitimdeki; uzaktan eğitim sistemi 30 aktiviteden oluşmakta, bu sistem için hazırlanan materyalleri ve eğitimi takip eden rehber öğretmenler ve katılımcıların aynı anda eğitime katılabildikleri 30'ar kişilik online oturumlar düzenlenmektedir.

Uzaktan eğitim sistemi içerisinde somut vaka örneklerinin yer aldığı pratik uygulamalar ile katılımcının tek başına yaptığı çoktan seçmeli test uygulamaları bulunmaktadır.

Hâkimler, kendi kullanıcı isimleri ile sisteme giriş yaparak sanal büroya ulaşabilmekte, diğer taraftan, bir üniversitenin açık öğretim fakültesinin uygulaması üzerinden de uzaktan eğitim gerçekleştirilmektedir.

Bu kapsamda;

İspanya Yargı Okulunun; hâkim adayının hem eğitim hem de staj sürecinin tamamından yetkili ve sorumlu olmasının adaylık sürecinin daha planlı ve sistemli şekilde yürütülmesini sağladığı, diğer taraftan danışman hâkim gözetim ve sorumluluğundaki mahkeme stajının adayın uygulamaya yönelik becerisini etkin şekilde geliştirmesine katkıda bulunduğu değerlendirilmektedir.

Diğer taraftan; üniversitede iyi bir hukuk eğitimi alan ve zorlu bir kamu sınavına hazırlık sürecinde temel bilgi ve mevzuat eksikliğini kapatan adayların; klasik usulle verilen eğitime ihtiyacı olmadığı, dolayısıyla hâkim adaylarının meslek öncesi eğitiminin tamamen uygulamaya yönelik olmasını sağladığı gözlenmiştir.

İspanya Yargı Okulunda uygulanan ve Avrupa Yargı Eğitimi Metodolojisinin de temel taşlarını oluşturan interaktif eğitim yöntemlerinin, bu yöntemlere yönelik eğitici eğitimini alan kadrolu eğitimcilerin ve bu yöntemleri içeren eğitim modüllerinin; adayların mesleğe hazırlanmasına ve uygulamaya yönelik süreçte tamamen hâkim olmasına çok önemli katkı sağladığı anlaşılmıştır.

Okulda; hukuk ve cezada maddi hukuk yerine usul hukukuna ağırlık verilmesi, temel dersler dışındaki konuların seminerlerle aktarılması, yargı sürecinde rol alan kurumlarda işleyişi bizzat yerine getirmek amacıyla gerçekleştirilen ziyaretler; adaylık döneminin faydalı ve anlamlı bir süreç olarak geçirilmesinde çok önemli aşamalar olarak değerlendirilmektedir.

Öte yandan; ara sınavların olduğu, adaylardan karar yazmasının veya duruşma yönetmesinin beklendiği, yargı etik değerlerinin içselleştirildiği sistemde özellikle mesleğinin ilk yıllarındaki bir hâkimin tecrübesizliğin getirdiği hataları veya uygulama yanlışları yapmasının çok ender rastlanır durumlardan olacağı düşünülmektedir.

Diğer taraftan hem meslek öncesi hem meslek içi eğitimde uzaktan eğitim sistemine kapsamlı ve etkin şekilde yer verilmesinin; ulusal ve uluslararası alanda verilen hukuk eğitimlerinden faydalanan hâkim sayısını ciddi oranda arttırdığı, meslek içi eğitimde kullanılan sanal büro uygulamasının etkin kullanımının ise şeffaf, hızlı ve kontrollü bir süreçle yönetilmesini sağladığı gözlenmiştir.

Şekilsel bir uygulama niteliği taşıdığı açıklanmış ise de; hâkimlerin mesleklerinin ilk döneminde adeta deneme süresine tabi olmaları uygun bulunmamış, her ne kadar ülkemizdeki gibi hâkimlik mesleğine adım atmak için herhangi bir yaş veya başkaca bir tecrübe şartı aranmıyor olsa da; bu hususlar ülkede iyi bir hukuk eğitimi olduğunun belirtilmesi ve ciddi bir hazırlık gerektiren kamu sınavlarının mevcudiyeti nedeniyle olumsuz bir bulgu olarak kategorize edilmemiştir.

İspanya Yargı Okulu sisteminin açıklanan ve vurgulanan yöntemlerinin; etkin ve kaliteli bir eğitim için gerekliliği bilincini ziyadesiyle taşıyan Türkiye Adalet Akademisi; yeniden yapılandırılması sürecindeki planlaması doğrultusunda özverili çalışmasına devam etmektedir.

VIII. EKLER